

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **T. T. L. T.**, zastoupené Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Václavské nám. 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 6. 2009, č. j. 3 Az 15/2007 - 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 19. 3. 2007, č. j. OAM-1-132/VL-07-05-2007. Žalovaný tímto rozhodnutím stěžovatelce neudělil mezinárodní ochranu podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), když namítá vady správního řízení a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Stěžovatelka poukazuje na současnou nesvobodnou politickou, ekonomickou a bezpečnostní situaci ve Vietnamu a na svoji osobní situaci, kdy byla v moci svého manžela, závislého na drogách. Po svém návratu se obává rovněž pronásledování ze strany věřitelů manžela, na základě čehož hrozí, že nebude schopna se postarat o sebe a ani o své děti. Domnívá se, že jí měl být udělen alespoň humanitární azyl podle ustanovení § 14 zákona o azylu.

Stěžovatelka dále namítá, že si žalovaný neopatřil dostatečné podklady pro zjištění stavu věci a nepřihlédl ke zprávám Ministerstva zahraničních věcí USA a Ministerstva zahraničí ČR o stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu, z nichž plyne, že i nadále dochází ke svévolnému zatýkání občanů za pokojné vyjadřování politických a náboženských názorů a k porušování lidských práv.

Stěžovatelka proto navrhuje, aby byl rozsudek Městského soudu v Praze zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, tj. zda jde o stížnost přijatelnou. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 1 Azs 13/2006, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

V odpověď na stížnostní námitku, že městský soud řádně nezkoumal případné naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud připomíná např. svůj rozsudek ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 47/2003 (publ. na www.nssoud.cz), kde se mj. zabýval nenárokovostí humanitárního azylu a širokým správním uvážením: „Azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kriteria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Z judikatury Nejvyššího správního soudu je zjevné, že soudy nejsou zpravidla povinny k tomu, aby věcný rozpor mezi žadatelem, který tvrdí, že jsou u něj dány důvody „hodné zvláštního zřetele“ ve smyslu § 14 zákona o azylu, a ministerstvem vnitra, které mu přesto humanitární azyl neudělilo, řešily. Nejvyšší správní soud odkazuje také na svůj rozsudek ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003 (www.nssoud.cz), v němž konstatoval, že „na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení; jeho rozhodnutí přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).“ Ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004, pak Nejvyšší správní soud doplnil: „Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. Zatímco tak v jiných právních předpisech reaguje zákonodárce na skutečnost, že není schopen předpokládat všechny situace, v nichž je určitý postup – zde poskytnutí azylu – vhodný či dokonce nutný, typicky demonstrativními výčty za účelem odstranění či alespoň

zmírnění tvrdostí; v zákoně o azylu zvolil kombinaci dvou ustanovení obsahujících výčty taxativní a jednoho ustanovení umožňujícího pohledem humanitárních hledisek řešit situace nezahrnutelné pod předchozí dvě ustanovení. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“

Pokud stěžovatelka uvádí strach ze soukromých věřitelů a v důsledku toho se obává i nesvobody v rozhodování svých zásadních životních otázek, a také argumentuje obecnou nedemokratickou situací ve Vietnamu (bez toho, že by alespoň tvrdila, že jí hrozí jakékoliv pronásledování pro její politické názory či z jiných relevantních důvodů), nezbyvá než odkázat na ustálenou judikaturu zdejšího soudu, podle níž (viz např. rozsudek ze dne 30. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 20/2003, www.nssoud.cz) „v žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) a skutečnost, že politický režim v jeho domovském státě neumožnil žadateli jeho politický rozvoj, nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.; tyto důvody nelze kvalifikovat ani jako politické přesvědčení, a to zejména tehdy, jestliže žadatel nebyl nikdy členem politické organizace a ani jinak se politicky neangažoval.“ Na stěžovatelčin případ také dopadá právní názor vyjádřený v rozsudku ze dne 15. 12. 2003, sp. zn. 4 Azs 31/2003: „Obtíže žadatele o azyl, spočívající v nemožnosti splácení dluhu soukromým osobám v zemi původu, nelze bez přistoupení dalších zvláštního zřetele hodných okolností vnímat jinak než jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“

Konečně k námitce neopatření si dostatečných podkladů pro rozhodnutí žalovaným z hlediska nutnosti zjištění skutečného stavu věci je třeba uvést, že stěžovatelka v průběhu správního ani soudního řízení netvrdila, že by byla pronásledována pro některý z azylově relevantních důvodů, resp. ani neuvedla, že by jí takové pronásledování hrozilo, a její argumentace se pohybovala na zcela obecné úrovni, bez bližší konkretizace. K této situaci se v minulosti zdejší soud již dostatečně vyjádřil, když např. uvedl (rozsudek sp. zn. 4 Azs 129/2005, www.nssoud.cz) že „obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.“ V jiném rozhodnutí (rozsudek sp. zn. 3 Azs 18/2004, tamtéž) Nejvyšší správní soud uvedl, že „pokud stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí pouze námitky obecného charakteru, aniž upřesňuje, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí žalovaného v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí, je takové tvrzení bez uvedení konkrétních skutečností nedůvodné. Nejvyšší správní soud vychází z premisy „necht si každý střeží svá práva“; proto nemůže stěžovatelka v kasační stížnosti úspěšně namítat, že správní orgán či soud v předcházejícím řízení nezjistily důsledně skutečný stav věcí, pokud sama neuvádí skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí.“

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky; shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. prosince 2009

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu